

VALAISTUNUT TAPPAJA

HARRI
VIRTANEN

JOHNNY
Kniga

HARRI VIRTANEN
VALAISTUNUT
TAPPAJA

JOKI-SARJA
OSA 1

JOHNNY
Kniga
HELSINKI

Ensimmäinen nidottu painos

© Harri Virtanen ja Johnny Kniga 2025

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN: 978-952-362-206-7

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@kniga.fi

Oonale.

ENSIMMÄINEN OSA

EVA

1

Ruumis makasi kylpyhuoneen kaakelilattialla. Kasvoista oli jäljellä vain puolet, toisen puolen oli repäissyt luoti. Vainajan silmästä heijastuivat kattoon upotetut led-valaisimet, mutta heijastus ei enää saavuttanut naisen tietoisuutta. Jäljelle jäänyt silmä oli muuttunut peiliksi, jonka kuvajainen saavutti vain ruumiin vierelle kyykistyneen.

Henri Joki katseli ystävänsä.

Nainen makasi puoliksi kyljellään, jalat koukussa. Vaatteet olivat samankaltaiset, missä Henri oli tottunut hänet näkemään. Niissä oli jotakin huomaamatonta mutta samalla jokin virhe yhdistelyssä. Jotakin sellaista mikä hämää muistia: Mitä sillä oikein olikaan päällä? Miltä se näytti? Oliko se nuori vai vanha? Minkä väriset hiukset sillä oli? Naisen valkoinen, vereen tahriutunut paita näytti miehen kauluspaidalta, ruskeat leveälahkeiset housut olivat melkein kuin housuhame, kevyttä liehuvaa kangasta. Vyö oli kapea ja musta. Tai ehkä tummanruskea? Hän oli ihminen, joka pyyhkiytyi muistista.

Nainen oli vakooja, operatiivinen analyytikko, kuten hän oli itseään kutsunut. Hän oli työskennellyt Supossa, ja Henri tapasi häntä usein työasioissa, erityisesti liittyen

terrorismiin ja ammattirikollisuuden ehkäisemiseen. He tunsivat toisensa, vaihtoivat tietoja ja luennoivat yhdessä. Silti nainen oli pysynyt etäisenä, hahmottomana ja piirteettömänä. Hän oli ollut hauskaa seuraa, mutta hänestä ei saanut mitään otetta. Hänen kasvonsa unohuivat pian; hänellä oli erityinen kyky kadota toisen ihmisen mielestä ja liukua pois tapaamisista. Ja nyt hän oli lopullisesti poissa.

Henri katseli peilikuvaansa, joka heijastui naisen silmästä. Hän tuijotti sitä, kunnes tekniikan tutkija pyysi häntä siirtymään.

Naisen nimi oli Eva, Eva Bragg. Hän asui yksin Kalasataman pilvenpiirtäjän kaksiossaan.

Henri tuli ulos kylpyhuoneesta ja katseli ympärilleen. Hän ei ollut koskaan käynyt Evan luona. Asunnossa ei ollut mitään henkilökohtaista. Se oli siisti. Eva oli taustaltaan tutkija, ei poliisi. Hän oli kaukaista sukua Lawrence Braggille, joka oli kaikkien aikojen nuorin Nobel-palkittu. Lawrence tutki isänsä kanssa röntgensäteilyn diffraktiota, ilmiötä, jossa aallon muoto muuttuu, kun se kohtaa kappaleen. Eva ei kulkenut sukunsa tieteenalan polkuja vaan väitteli kansainvälisestä terrorismista, erityisesti sen syntymekanismeista. Hänen keskeisin ajatuksensa oli, että taistelemalla köyhyyttä vastaan taistelemme parhaiten terrorismia vastaan. Henri taas tutki joukkomurhia, ja erityisesti joukkomurhaajien mieltä.

Henri avasi parvekkeen oven. Kylmä keväinen merituuli iski hänen kasvoilleen Helsingin kattojen yllä 31. kerroksessa. Tätä maisemaa Evakin oli katsellut. Tähän hänkin oli tullut tuulettumaan, nojannut kaiteeseen, vetänyt henkeä, venyttänyt vartaloaan taaksepäin niin

kuin ihmiset parvekkeella tekevät, niin kuin Henri nyt teki, niin kuin elokuvissa aina tehdään.

Koskaan ei voinut olla kovin varma mistään, mutta tämän murhan motiivi ei ollut yksityinen, sen Henri tiesi. Tekijä tuli kansainvälisen terrorismin, ehkä valtiollisen toimijan taholta. Öljyrahaa, asekauppaa, lääketeollisuutta, kyberrikollisuutta... Tekijä liittyi varmasti johonkin mitä Eva tutki. Asetta ei taatusti ollut rekisteröity eikä sitä myöskään löydetäisi. Tuskin löydetäisiin sitäkään, joka veti liipaisimesta.

Henri nojasi kaiteeseen ja yritti kuvitella murhan, hän seurasi päässään liikkuvia kuvia.

"Mustasukkainen rakastaja?" kysyi ääni hänen takanaan.

Henri ei vastannut poliisipäällikölle, tuskin vilkaisi tätä. Väkivaltaosaston lisäksi paikalla oli väkeä Suposta ja Henri kollegoineen KRP:stä.

"Ikävä loppu."

Poliisipäällikkö ymmärsi, ettei Henri ollut juttutuulella ja poistui.

Henri antoi kuvien virrata mielessään. Se oli hänen tekniikkansa, ohjailematon mielikuvien virta. Nykyhetkeen sekoittui omia muistikuvia, murhan erilaiset variaatiot toteutuivat kuin rinnakkaistodellisuuksissa hänen mielessään. Murhaajina esiintyi tuttuja tai tuntemattomia hahmoja. Joku oli polvillaan ja ampui alakulmasta. Henri antoi kuvan mennä. Hänelle tuli mieleen kohtaamisia Evan kanssa. Hän näki myös heidät rakastelemassa, vaikkei heillä tosielämässä seksiä koskaan ollutkaan. Kerran he olivat halanneet pitkään ja spontaanisti kadulla, kun kankaanpääläinen äärioikeistoryhmä oli hajotettu ja saatu poliisin haltuun. Henri muisti halauksen, miten hän oli

päästänyt kehonsa rentoutumaan, huokaissut ilmaa ulos keuhkoistaan. *Just noin*, Eva oli sanonut ja painautunut kehollaan häntä vasten. *Just noin*. Henri tiesi, että Eva sanoisi samalla tavalla rakastellessaan. *Just noin*.

He olivat Evan kanssa paljastaneet joukkomurhasuunnitelmia ja estäneet iskuja kouluihin ja yliopistoille, mutta sänkyyn he eivät olleet päätyneet. Henri oli kuitenkin pitänyt Evasta, ja nyt mielikuvat kertoivat hänelle, että Evakin oli pitänyt hänestä. Henri mietti, kuka tutkisi hänen kuolemaansa, jos hänelle kävisi kuin Evalle.

Parvekkeen kaide tuntui kylmältä, kun Henri puristi sitä.

*

Jos Henri kuolisi, tutkijat tulisivat hyvin erilaiseen kotiin. Henri asui itäisessä kantakaupungissa, vanhassa kerrostalossa, joka natisi ja haisi. Talo oli kuin elävä olento, valtava luola, joka tarjosi suojaa sitä tarvitseville. Se eli ja hengitti, oli lämmin talvella ja viileä kesällä. Porttikongin metalliportti jumitti ja valitti, se oli kuin suu, joka söi tulijat; portaikko oli pimeä ja huonossa maalissa, koska taloyhtiön hallituksen puheenjohtaja oli nuuka paskiainen. Talo hyväksyi tai hylkäsi asukkaita, nieli sisuksiinsa tai sylkäisi ulos. Jostain syystä se kuitenkin piti puheenjohtajasta. Vuosikymmenten rasvat ja tupakansavut leijuivat sen ilmastointikanavissa. Siellä liikkui jätettyjen naisten huokaukset ja pariskuntien toivottomat riidat.

Asunto oli ollut Henrin omistuksessa poliisikoulun opiskeluajoista lähtien. Hänen isäpuolensa Härmä oli ostanut sen vanhuudenturvakseen, mutta vanhuutta ei

huumerikolliselle koskaan tullut. Asunto päättyi Henrille monimutkaisten perintökuvioiden jälkeen. Kämpä oli pieni ja epäsiisti, mutta siellä oli kalliit äänentoistolaitteet ja iso taulutelevisio. Työpöydällä nukkui uusin MacBook Pro tehokkaimmalla M1-prosessorilla, ja hylly oli täynnä kirjoja, lähinnä englanninkielisiä joukkomurhia, aggressiota ja itsetuhoa käsitteleviä teoksia ja Facebookin algoritmeja ja vaikutusta tutkivaa kirjallisuutta, mutta seassa oli myös kaunokirjoja, klassikkoja ja uutta kotimaista: Kettua, Supista, Gustafssonia... ja Jo Nesbøn dekkareita. Yhdellä seinällä oli kitaroita telineissään: vanha Fender Stratocaster, musta ESP 80-luvulta ja viininpunainen Gibson Les Paul, myös 80-luvulta. Se oli Henrin mielestä hyvien kitaroiden vuosikymmen. Hän ei välittänyt siitä, että soittimen olisi pitänyt olla keräilykappale, vaan yksinkertaisesti sen soinnista ja siitä, miltä se tuntui kädessä. Henri mikitti kitaroita uudelleen, kolvasi johtoja toisiinsa ja vaihtoi potikoita, hioi nauhoja ja oikoi kauloja. Hän rakenteli ja hoivasi niitä, ja niiden läsnäolo rauhoitti häntä.

*

Henri päästi irti parvekkeen kaiteesta ja meni takaisin sisään Evan asuntoon. Rikospaikkatutkimus ruumiin luona oli valmistunut, ja Evaa siirrettiin mustassa ruumispuussissa paareilla rappukäytävään.

Henri pyysi Suojelupoliisia lähettämään Evan viimeaikaiset tutkimukset. Huomenna hän tapaisi Erik Syvä metsän, Evan esihenkilön. Oli selvitettävä Evan liikkeitä kuolemaa edeltäviltä päiviltä, käytävä läpi hänen viestinsä ja puhelimensa, tutkittava kalenterit, luottokortit ja

etu- ja matkakortit, mutta Henri tiesi jo, ettei Eva ollut jättänyt muita kuin tavanomaisia jälkiä; ei mitään sellaista mitä hän ei halunnut poliisin löydettäväksi. Toisaalta jos Eva tiesi olevansa uhattuna, hän oli saattanut jättää vihjeitä, jonkin merkin, koska tiesi täsmälleen, miten tutkintaa tehtiin.

Eva Bragg oli ollut epätavallisen älykäs. Sen tunnistamiseen tarvittiin toinen yhtä älykäs, ja Henri Joki oli sellainen. Henri ajatteli älykkyyttä prosessorien nopeutena, älykkyys oli yhtä kuin vikkela mieli, joka käsitteli asioita nopeasti ja joustavasti, se eteni kuin Applen uusin tietokone – tai kuin minkki rantatörmällä, nopeammin kuin mikään muu eläin.

2

Valo tunki väkisin pimennysverhojen reunoilta huoneeseen. Henri nousi istumaan vuoteen laidalle.

Hän otti yöpöydän kaapista kissanruokapurkin ja avasi sen. Molemmat kissat lähtivät liikkeelle ja kiehnäsivät hänen jaloissaan.

”No niin, no niin...”

Henri oli nukkunut levottomasti. Hän oli nähnyt unta, että menetti tajuntansa; milloin häneen osui luoti, milloin häntä iskettiin jollakin raskaalla esineellä, milloin veitsi kääntyi kyljessä tai hän makasi märällä, mustalla asfaltilla. Hän ehti kokea sen hetken ennen kuin taju meni ja mieli sammui, sen väistämättömyyden ja lopullisuuden, kun jäljelle jää vain silmien eloton peili heijastamaan kuvia unen todellisuudesta.

Hän tunsi itsensä vieraaksi, oudoksi. Hän halasi itseään ja kosketteli kehoaan. Raajat olivat jäykät ja selkää kolotti. Niska oli jumissa eikä ajatus liikkunut. Hän pelkäsi jotakin, jokin oli oudosti. Hän tunsi, kuinka hänen sykkeensä nousi ja hänen oli vaikea hengittää. Aivan kuin hän olisi istunut auton takapenkillä pimeällä tiellä eikä tiennyt kuka autoa ajoi, eikä sitä, mihin he olivat menossa. Hän otti päänsä käsiensä väliin ja puristi, mutta

sielu ei tullut takaisin. Hän nousi seisomaan. Kesti hetken ennen kuin hänen selkensä oikeni. Hän oli 43-vuotias mutta käveli pieneen kylpyhuoneeseensa kuin vanhus, selkä kyyryssä ja jalat jäykkinä. *Jessus*. 43-vuotias vanhus. Oliko hän sairastumassa? Vai tulossa hulluksi? Koko ruumista kolotti ja särki, niin kuin useimpina aamuina. Ja niin kuin useimpina aamuina, hän myös tunsu itsensä pelkäksi kuoreksi jollekin, mistä hän ei saanut otetta.

Henri riisui Metallica -t-paidan, jossa oli nukkunut. Black Albumin aikaisessa paidassa pääkallo kannatteli kaulaansa kietoutuneella kädellä toista pääkalloa ja katsoi sitä silmiin. *Sad but true*. Metallica oli soittanut Suomessa levyn kiertueella 90-luvun alussa, mutta Henri oli ollut silloin liian nuori, ja sitä paitsi häntä kiinnosti silloin räp. Metallista hän innostui, kun skeittaaminen loppui. Hänen vaatekaapissaan ei ollut kymmeniä pukuja vaan kymmeniä metallibändien t-paitoja. Kulahtaneet t-paidat Henri siirsi aina yöpaitapinoihin ja käytti päivisin parempia. *Sad but True* -paidan hän oli ostanut eBaysta.

Hänen yläruumiinsa oli kokonaan tatuoitu. Rintaa ja vatsaa peittivät naisen kasvot. Valtava tatuointi oli kuin valokuva naisen kasvoista. Tummat hiukset valui-
vat alas Henrin vatsalle. Töissä kuvan kätki paita, eikä hän mielellään mennyt paikkoihin, missä olisi joutunut riisuutumaan.

Henri nojasi lavuaarin reunaan ja katsoi itseään peilistä. *Ei, tuo en ole minä. Tuolla ei ole mitään yhteistä minun kanssani*. Peilissä ei ollut se pikkupoika Kymijoen varrelta, junaradan takaa, paperitehtaan varjoista ja viinanhöyryistä, mistä hänet oli huostaanotettu itähelsinkiläiseen perhekotiin, kun kampaajaäiti erosi miehestään ja muutti

Helsinkiin. Eikä se teini-ikäinen vuosaarelainen skeittaa- ja, joka otti hatkoja perhekodista. Eikä se nuori aikuinen, joka kaikkien yllätykseksi pääsi poliisikouluun vuosien sekoilun jälkeen. *Minä en yhtään tiedä, kuka tuo on.*

Kun Henri kääntyi kohti suihkunurkkausta, peilistä heijastui hänen selkänsä ja siihen tatuoitu tunturimaisema. Punainen aurinko nousi hänen vasemman lapaluunsa alapuolelta. Tunturin alapuolella oli suota, jolla talsivat karhu, susi ja ahma. Kotka lensi taivaalla, selkärangan oikealla puolella. Kuva oli kuin halpa maisemamaalaus. Sitä se itse asiassa olikin, koska nepalilainen tatuoiija oli hakannut sen postikortista, joka Henrillä sattui olemaan mukanaan.

Henri antoi veden valua hetken, jotta talo-olio suosuisi lämmittämään sen tasaiseksi. Hän piti kättään vesihanalla, käänsi kämmentään ylös ja alas ja katsoi, miten vesi jakaantui kahteen virtaan ja valui hänen käteensä molemmin puolin kaakelilattialle ja lattiakaivoon, talon syövereihin. *Just noin.* Vesi virtasi eri tavalla, kun se kohtasi Henrin käden. Aivan kuin röntgensäteet kohdatessaan kappaleen. Hän ajatteli Evaa ja miten kaikki muuttuu kohtaamisissa. Ne olivat kemiallisia reaktioita, kuin röntgensäteiden muutoksia. Hän astui suihkuun, ja vesipisarat kastelivat kuvia hänen ihollaan ja ihoa, joka ei kuulunut Henrille vaan sille vielä tuntemattomalle, joka käyttäisi hänen ruumistaan tänään.

Henrin kodin lattialaudat olivat tummuneet ja seinät vanhassa maalissa. Kissat olivat siirtyneet ikkunalaudalle loikoilemaan. Ne makasivat auringonvalossa sillä tavalla välinpitämättömästi kuin vain kissat ja jotkut naiset osasivat.

Henri avasi tiedot, jotka suojelupoliisi oli lähettänyt hänelle, ja rikospaikkatutkimuksen raportin, joka oli jo ehtinyt valmistua. Murhapaikalta ei löytynyt jälkiä, ovea ei ollut murrettu auki, aseesta ei ollut tietoaakaan eikä asunnosta puuttunut mitään. Ruumiinavaustietoja Henri menisi kuulemaan myöhemmin tänään. Ammattimaista, Henri ajatteli ja katseli nukkuvia kissoja.

3

Eva Bragg vilkaisi puhelimensa kelloa. Oslon lentokenttäjuna oli aikataulussa. Hän oli matkalla TedTalk-nauhoitukseen. Evan uusin kirja *How Democracies Can Win the Threat of Terrorism* oli noussut lukulistojen kärkeen Amazonissa. Mitä epävakaaolot, sitä paremmin hänen kirjansa myivät. Maailman tapahtumat olivat hyvää markkinointia.

Eva katsoi puhelimestaan esityksen diat vielä kerran läpi ennen kuin juna saapui Oslon päärautatieasemalle. Parasta olisi, kun voisi puhua vapaasti, ilman dioja. Hän kävi esiintymisvalmennuksessa, koska oli armoton jännittäjä. Eva jännitti tilaisuuksia etukäteen, niiden aikana ja niiden jälkeen. Hän jännitti jännittämistä. Hänen kätensä vapisivat, kainalonsa hikoilivat ja äänensä petti. Joskus jalatkin tärisivät niin, että niitä oli vaikea pysäyttää. Tutkimusten mukaan esiintymisjännitystä ei sinällään ole olemassakaan, vaan se on tulkinta ruumiillisista muutoksista, kun ihminen valmistautuu esiintymään. Tämä vireytyminen voidaan tulkinta jännitykseksi mutta myös myönteiseksi buustiksi, kurssilla sanottiin. Eva ymmärsi tämän, mutta käytännössä jännitys oli totisinta totta, sen oireet väkeviä eikä teoreettinen ymmärrys auttanut häntä.

Valmennuksessa neuvottiin läsnäoloa ja hengitystä. Piti katsoa yleisöä, aistia se ja huomioida omat tunteensa. Mitkä tunteet? Hänen sisäinen maailmansa oli tyhjä. Siellä oli vain ajatuksia, kolkkoja ääniä, tyhjiä tiloja, seuraavien kirjojen luonnoksia, välähdyksiä lapsuudesta – ei siellä mitään tunteita ollut. Ellei sitten epämääräistä ahdistusta lasketa tunteeksi, sitä hänellä kyllä oli. Hänellä ei ollut harrastuksia eikä ihmissuhteita. Hän ei ollut ollut koskaan järin sosiaalinen. Lapsena hän vihasi peljää, mieluiten hän istui yksin ja tuijotti jotakin toistuvaa: muurahaisia, veden liikettä, ruohoa, varjoja... istui vain ja tuijotti. Hevoset olivat hänelle läheisempiä kuin ihmiset. Hän ajatteli, että hänestä puuttui jokin palanen. Jokin sosiaalisuuden palanen.

Eva otti pienen keltaisen lentolaukkunsa hattuhyllyltä ja astui asemalaiturille. Oslossa hän oli vierailut viimeksi Anders Behring Breivikin iskun jälkeen arvioimassa kansainvälisen terrorismin riskiä Pohjoismaissa. Eva otti taksin yliopistolle, jonne oli muutama kilometri.

Esiintymisvalmennuksissa hän yllättäen huomasi pitävänsä harjoituksista, joissa sai olla joku toinen, joissa otettiin jokin sovittu rooli. Se sopi Evalle. Hänen mielikuvituksensa loihti tyhjästä uskottavia henkilöitä – niin uskottavia, että Eva välillä unohti, kuka hän todella oli. Hänen isälleen oli käynyt samoin, kun isä sairastui aggressiiviseen aivosyöpään. Ne muutamit viikot, jotka isä eli leikkauksen jälkeen, hän oli ollut toinen ihminen, tai toisia ihmisiä, useita persoonallisuuksia, joista Evalla eikä kenelläkään muulla ollut mitään hajua. Se oli yhtä aikaa pelottavaa ja kiehtovaa. Isä ei näyttänyt kärsivän suuremmin uudesta hahmottomasta, monipersonaisesta

olotilastaan. Äitiä hän kutsui ”joksikin blondiksi” ja Evaa tytöksi. Katosiko Eva isän kanssa samaan outoon peilimaailmaan yrittäessään teininä ymmärtää, mitä isälle tapahtui? Oliko hän vieläkään päässyt sieltä pois?

Yliopistolla tilaisuuden tuottaja, nuori, tehokas nainen punaisessa housupuvussa, punaisissa kynsissä ja punaisissa kengissä neuvoi, mihin takin voi jättää, missä oli vesipullo, antoi langattoman mikin ja testasi Evan diat. Kaikki oli valmista, hänen punaiset huulensa hymyilivät.

”Jos käyt vessassa ennen puhettasi, muista sulkea mikki. Meillä oli kerran luennoitsija, joka ei sulkenut mikkiä ja lorotteli satapäisen yleisön kuunnellessa...”

Eva ei ollut kiinnostunut punaisen naisen jutustelusta. Kun tuli hänen vuoronsa, hän astui yleisön eteen. Esiintymisvalmennuksen opit eivät auttaneet pätkääkään. Evaa melkein nauratti, ja yllättäen se vähän helpotti. Ensimmäisessä diassa oli kuva valkoisilla muoveilla peitetyistä ruumiista, Breivikin uhreista. Evan päässä vilahti kysymys, kuka hän oli, tässä ja nyt. Millainen persoona tätä luentoa piti? Mitä hän sanoisi? Eva antoi kenkiensä painua syvälle esiintymislavan sisään. Hän katsoi ruskeita, matalapohjaisia kenkiään ja maadoitti itsensä sillä tavalla. Ei todellakaan punaisia kenkiä hänelle! Sitten hän nosti katseensa ja huokaisi.

”Oliko Breivikin isku osa kansainvälistä terrorismia vai yksinäisen, häiriintyneen miehen teko?” Eva katsoi yleisöään, veti henkeä, muisti valmennuksesta, että kannattaa hidastaa puhetta. Kiire syntyy, kun ei usko, että yleisö olisi kiinnostunut.

”Miten kansainvälinen terrorismi määritellään?” Eva jatkoi rauhallisemmin.

”Minun työni on tutkia heikkoja signaaleita, löytää yksilöitä ja ryhmiä, jotka uhkaavat valtiollista turvallisuutta tai kohdistavat väkivaltaa sattumanvaraisesti saadakseen sanomalleen näkyvyyttä tai vaikuttaakseen päätöksentekoon. Suomessa äärioikeisto on määritelty tällaiseksi uhaksi.” Hän kertoi, että Breivikistä tehtiin kaksi psykiatrista diagnoosia, toinen määritteli hänet skitsofreenikoksi ja toinen korkeintaan persoonallisuushäiriöiseksi, jolloin hänen tekonsa oli poliittinen, tietoinen kannanotto, joka liittyi kansainväliseen äärioikeistolaiseen viitekehykseen. Tämä oli myös Breivikin oma näkemys.

Eva oli tyyppilliseen tapaansa pukeutunut jotenkin omistuisesti. Leveälahkeisten housujen puntit liehuivat, kun hän käveli lavalla, ja hänen pitkän ja hoikan vartalonsa peitti harmaa paita, jossa oli joitakin suuria ja vaaleita kuvioita. Hiukset näyttivät hoitamattomilta, meikkiä Evalla ei ollut. Hän oli kuin joltakin toiselta, määrittelemättömältä vuosikymmeneltä. Ja juuri sen näköinen, että hänet unohti saman tien.

Just noin, ajatteli Henri yleisön joukossa ja hengitti yhtä aikaa Evan kanssa. Hän osallistui samaan Pohjoismaiseen turvallisuusseminaariin, jonka osana TedTalk oli. Henri oli aina aistinut Evassa älykkyyden lisäksi jotakin erityistä, itse asiassa jonkin puuttumista. Jotakin puuttui myös Henristä. Jokin sellainen geeni, joka rakensi ja ylläpiti yhteyksiä ja suhteita. Hän yritti pyydystää Evan katsetta. Eva oli yksi niistä, jotka näkivät terrorismin juuret köyhyydessä ja eriarvoisessa yhteiskunnassa, syrjäytymisessä. Henri ajatteli, että sen täytyi olla osa Evan omaa tarinaa.

”Meillä on uutena toimijana Kiina. Se pyrkii lähestymään poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä, joilla on

pääsy salaisiksi luokiteltuihin tietoihin. Aktiivisuus on lisääntynyt sekä verkossa että suorissa kontakteissa.”

Sen Henri tiesi hyvin. Vaikka Suomen äärioikeisto oli jäänyt vielä suurien puheiden ja väkivaltafantasioiden tasolle, riski kasvoi päivä päivältä. Kiinni jäi koko ajan vakavampia hankkeita ajavia ryhmiä, entistä järjestäytyneempiä ja väkivaltaisempia. Pian eivät postilaatikkojen räjäytteleminen ja nettiuhkailut enää riittäisi, varsinkin kun vauhtia haettiin kansainvälisiltä toimijoilta, joiden tavoitteena oli yhteiskunnan järjestyksen horjuttaminen. Henriltä ja Evalta eivät työt loppuisi.

Yhtäkkiä Evan katse pysähtyi Henriin. Hän puhui Suomessa kiinni jääneestä yliopistotutkijasta, joka vakoili Kiinalle, minkä Kiina tietysti kielsi, kuten tutkija itsekin, mutta todisteet olivat kiistattomat. Tutkijan mukaan hänen piti ylläpitää tiiviitä suhteita tutkimuskohteeseensa, mutta hän välitti tietoa ja sai siitä korvauksen. Tutkija karkotettiin. Evan utelias katse pysyi tiiviisti Henrissä, ja Henristä tuntui kuin olisi katsonut eläintä silmiin.

*

Sää Oslossa oli loskainen, vaikka oli tammikuun loppu. Keskilämpötila nousi vääjäämättömästi, ja sään ääri-ilmiöt lisääntyivät – lumiset talvet vähentyivät kuten Suomessakin. Ilmastonmuutos ravisteli Pohjolaa ja kosketti öljystä vaurastunutta Norjaa lämpimällä kourallaan, työntämällä eteläisiä lajeja kohti pohjoista ja tekemällä talvista tunnistamatonta loskamössöä.

Eva ja Henri istuivat hotellin baarissa. Norjan pääministeri oli juuri poistunut käteltyään Evan ja kiitettyään

esitelmästä. Henri oli nyökännyt pääministerille mutta ei ollut pyrkinyt samaan selfieen tämän ja Evan kanssa. Pääministeri oli kiittänyt Evaa tärkeästä työstä ja maininnut, että kesällä tulisi kymmenen vuotta Utøyan joukkosurmasta. Niin kauan kansakunta oli käsitellyt kollektiivista traumaa.

”Ai joukkosurmien erikoismies...” Eva nauroi, kun pääministeri oli mennyt. Niin Henri oli esitellyt itsensä.

”Ja joukkoitsemurhien”, Henri täydensi.

Henri oli tutkinut Heaven’s Gate -lahkon 1997 ja Auringon temppelin 1994 tekemiä joukkoitsemurhia. Hän oli vieraillut Yhdysvalloissa useita kertoja, myös asiantuntijan roolissa, ja tutkinut Jokelan ja Kauhajoen ammuskeluja Suomessa uransa alkuvaiheessa. Henriä arvostettiin kansainvälisesti tutkijana, ja hän koulutti poliiseja ympäri maailmaa.

”Mikä sua noissa joukkomurhissa viehättää?” Eva kysyi ja joi kallista norjalaista olutta. ”Jotkut nauttivat sienestyksestä tai jalkapallosta. Sä lennät paikalle, kun paljon ihmisiä tapetaan.”

”Niiden samankaltaisuus. Ne näyttää jotain ihmisyydestä.” Henrin lasissa oli tuoremehua. ”Ne on kulttuurisia ilmiöitä.”

”Joka tarkoittaa mitä?”

”Niillä on samaan tapaan esiintyvyys eri kulttuureissa kuin vaikkapa sairauksilla. Joukkomurhaajien lukumäärä tiettyssä populaatiossa voidaan osoittaa melkein pätevästi. Ja silloin tietysti suuri kysymys on se, mikä laukaisee yksilön geeniperimässä sellaisen toiminnan. Toisin sanoen joukkomurhissa on kysymys yhteisöstä enemmän kuin yksilöstä.”

Henri katsoi Evaa ja jatkoi.

»ÄLÄ TEE TÄSTÄ SELLAISTA KUOLLUT NAINEN -TARINAA.»

Kun KRP:n erikoistutkija Henri Joki katsoo surmatun kollegansa ja ystävänsä Eva Braggin kasvoja, hän ymmärtää, ettei kukaan ole enää turvassa.

Supossa työskennellyt Eva oli tutkimassa korkean tason vakoiluvyöhytiä, joka tulisi vielä horjuttamaan Nato-Suomen turvallisuutta. Pian Evan kuoleman jälkeen muidenkin vyyhtiin kytkeytyneiden päitä alkaa putoilla.

Samaan aikaan liikkeellä on myös tappaja, jolla tuntuu olevan yksityinen motiivi.

***Valaistunut tappaja* on pelottavan todentuntuinen trilleri rikossarjojen huipputekijältä. Se aloittaa uuden Joki-sarjan, jossa kansainvälinen terrorismi on lähempänä kuin uskallamme kuvitellakaan. Sarjan seuraavat osat ilmestyvät 2026 ja 2027.**

HARRI VIRTANEN (s. 1963) on palkittu käsikirjoittaja, kirjailija ja terapeutti. Hänet tunnetaan muun muassa kansainvälisesti menestyneistä rikossarjoista Kylmäverisesti sinun, Karppi ja Harjunpää. *Valaistunut tappaja* on hänen ensimmäinen rikosromaaninsa.

Kirjan
maailmanlaajuiset
esitysoikeudet on myyty
ITV Studios Finland Oy:lle.

JOHNNY
Kniga

www.johnnykniga.fi

84.2

978-952-362-206-7